

ETIMOLOŠKE OSVETLITVE V NOVEM SLOVARJU – IZZIVI IN DILEME

Simona Klemenčič

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, Ljubljana

UDK 811.163.6'373.613:81'374.81

V članku je opisana struktura etimološke osvetlitve leksema v splošnem enojezičnem slovarju. Podrobneje so obravnavane težave pri etimoloških osvetlitvah prevzetih besed, za katere ni mogoče vedno ugotoviti, po kateri poti so iz izvornega jezika prišle v slovenščino oziroma ali so nastale že pri nas na podlagi predhodno prevzetih elementov.

slovar, primerjalno jezikoslovje, prevzete besede, etimologija, leksikologija

The structure of etymological clarification of a lexeme in a monolingual dictionary is explained and some specific problems of etymological clarification of loanwords are addressed. In some cases it is not possible to determine how a loanword came from the original language into Slovene or whether it was independently composed in Slovene from previously acquired elements.

dictionary, comparative linguistics, loanwords, etymology, lexicology

Etimološka osvetlitev je kratko pojasnilo o izvoru iztočnice na koncu slovarskega sestavka. Ko je nastajal obstoječi *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, je bila zamisel, da bi veliki splošni slovar vseboval tudi etimološke osvetlitve, tako kot danes Dudnov *Deutsches Universalwörterbuch*, francoski Robertovi slovarji, *Tolkovyj slovar' russkogo jazyka* Ožegova, *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* ali stalno dopolnjujoči se novi *Oxford English Dictionary*, še neizvedljiva. Leta 2015 pa je drugače: etimološka stroka je napredovala, na voljo je več etimoloških slovarjev tako za slovenščino kakor tudi druge jezike, prav tako stalno narašča število revijalnih etimoloških člankov, etimologu pa je danes sicer na voljo manj časa, a več podatkov.

Etimološke osvetlitve smo prvič uvedli v *Slovarju novejšega besedja slovenskega jezika* (pisala sva jih z Markom Snojem). Odziv javnosti je bil izrazito pozitiven, saj je bila ta novost večkrat izpostavljena kot ena boljše sprejetih. Želja uporabnikov je bila, da bi imel tudi novi slovar etimološke osvetlitve; tako predvideva tudi Nacionalni program za jezikovno politiko 2014–2018. V novem slovarju slovenskega knjižnega jezika bodo slovarske iztočnice splošnega razlagalnega slovarja tako prvič v zgodovini slovenske leksikografije tudi etimološko pojasnjene. V tem prispevku bom na kratko predstavila strukturo etimološke osvetlitve, ob tem opisala nekaj izzivov pisanja etimološke osvetlitve ter naslovila nekaj opazanj in pripomb strokovne javnosti in uporabnikov ob objavljenem konceptu.

V konceptu smo zapisali: »Etimolog v etimološki osvetlitvi strne daljši slovarski sestavek etimološkega slovarja v zgoščen niz informacij, ki mora biti tako strokovno ustrezen kot uporabniku razumljiv« (Gliha Komac idr. 2015: 71). Poudariti je treba, da je etimološka osvetlitev kratko pojasnilo besede, zato so nujne nekatere poenostavitve. To je razlog, da se nismo odločili za izraz »etimološka razlaga«, ki implicira bolj poglobljeno in obširno informacijo, podprto z vsemi relevantnimi podatki, ki jih pričakujemo od slovarskega sestavka v etimološkem slovarju, denimo navedbo ustreznice v vseh, ne le bolj reprezentativnih sorodnih jezikih. Če ne bi izpustili nekaterih pomembnih, a ne bistvenih podatkov, bi etimološki del pri nekaterih iztočnicah lahko zavzel velik del slovarskega sestavka.

Razliko med etimološko osvetlitvijo in razlago ilustrirajo dileme pri rabi znakov, relevantnih za etimološko osvetlitev (Tabela 1).

Tabela 1: Znaki za etimološko osvetlitev

E	uvaja v etimološko osvetlitev (samo v tiskani izdaji slovarja)
<	nastalo v redovitem jezikovnem razvoju iz
←	prevzeto (in prilagojeno) iz
↑	sklic (samo v tiskani izdaji slovarja)
=	ima isti izvor kot, je v diahronem oziru enako kot
≅	je približno enako kot
*	neizpričano (rekonstruirano)
‘ ’	navednici za pomen
+	uvaja v zlaganje ali sestavo
-	morfemska meja

Znaka < in = sta rabljena tudi za predstavitev semantičnih razvojev in razmerij.

Uporabniki so predlagali, naj se tam, kjer ne gre za pričakovano glasovno spremembo, namesto < uporabi poseben znak (=). Take informacije drugi veliki splošni slovarji, ki imajo etimološke osvetlitve, ne ponujajo. Poglavitni razlog za to je, da tak znak ob okrnjeni etimološki razlagi, kakršna je etimološka osvetlitev, brez dodatnih informacij ni uporaben oziroma razumljiv. V elektronski izdaji slovarja bo imel zahtevnejši uporabnik zato možnost klikniti na povezavo (Več ...),¹ ki bo odprla ustrezno geselsko iztočnico v *Slovenskem etimološkem slovarju* z natančnejšimi podatki o razvoju besede, praslovanskem naglasu, drugih predlaganih etimologijah in podobno. Druga težava, ki bi jo to potegnilo za seboj, je ta, da se znak < uporablja tudi pri pomenih, pri razvoju pomena pa nikoli ne moremo govoriti o redovitem razvoju.

Težavo smo razrešili tako, da smo razlagi znakov dodali pojasnilo, da se znak < uporablja tudi pri tistih razvojih, ki so zelo redko predvidljivi (po analogiji) oziroma niso predvidljivi (po neregularnih glasovnih spremembah), npr. *gomila* iz pslov. **mogyla* ali pslov. **kamy* iz ide. **h₂ak'-men-*.

¹ Klikljive besede so v tem članku predstavljene podčrtano.

Etimološka osvetlitev se v elektronski izdaji nahaja v posebnem razdelku, v tiskani pa na koncu slovarskega sestavka.

Etimološke osvetlitve so zasnovane po načelu kontinuitete jezika in pomena – besedno gradivo, ki ni opredeljeno glede na jezik, pripada istemu jeziku kot besedno gradivo (prvi ležeče prikazani leksem) na njegovi levi, besedno gradivo, ki ni pomensko razloženo, pa pomeni isto kot besedno gradivo pred njim. Če prvi ležeče prikazani leksem etimološke osvetlitve ni pomensko razložen, je njegov pomen enak ali vsaj zelo podoben pomenu slovarske iztočnice. Če ni opredeljen glede na jezik, je slovenski (Gliha Komac idr. 2015: 71).

Etimološke osvetlitve v slovarju so:

- a) sklicevalne (sklic na leksem, ki je obravnavan na drugem mestu v slovarju),
- b) polne.

Etimološke osvetlitve tvorjenk so sklicevalne ali pretežno sklicevalne. Mnoge etimološke osvetlitve so torej mešane: sklic na leksem, ki je razložen na drugem mestu, predstavlja enega od več elementov etimološke osvetlitve.

Sklicevalne etimološke osvetlitve sestojijo iz navedbe motivirajočega leksema. Pojasnjujejo torej lekseme, ki so v slovenščini tvorjenke in kažejo na leksem, iz katerega je tvorjenka nastala. To pomeni, da mora uporabnik v primeru bolj obsežne besedne družine slediti celemu nizu, da pride do osnovne etimološke osvetlitve.

Zgled je naslednji niz:

ráft [...] E ← angl. *raft* ← stnord. *raptr* 'hlod, klada'
ráftanje [...] E raftati
ráftar [...] E raft
ráftarski [...] E raftar
ráftati [...] E raft
ráfting [...] E ← angl. *rafting*, glej raft
ráftinški [...] E rafting

Predlog *iz* uporabljamo v pomenu »tvorjeno iz«. Izpuščamo ga v primerih, ko etimološka osvetlitev sestoji zgolj iz enega sklica. V vseh drugih primerih pa ga uporabljamo. Na primer:

dónor [...] E ← angl. *donor* ← stfrc. *doneur* < lat. *dōnātor* iz *dōnāre* 'darovati'
odštékan [...] E iz *odštekati se* iz štekati

Pri tujih besedah zaradi večje preglednosti uporabljamo *tvorjenka od*, okrajšano *tvor. od*:

anksiolítik [...] E ← nlat. *anxiolyticum* (glej anksiozen) + tvor. od gr. *lýsis* 'sprostitev'

Povezavo med dvema besedama, ki pa ni taka, da bi lahko izpeljali eno iz druge po določenem redovitem besedotvornem postopku, uvaja predlog *k*:

fríka [...] E ← it. *frico* k *friggere* 'pražiti'

Če motivirajoči leksem (podstava tvorjenke) v slovarju ne nastopa kot iztočnica, je izpisan v etimološki osvetlitvi.

ogljikohidrátni [...] E iz *ogljikohidrat* iz ogljik + hidrat

Če v slovenščini ni izpričan, je to označeno z zvezdico pred leksemom.

obvòd [...] E iz **obvesti* iz *vesti*

Elementi, ki niso samostojni, se pa ponavljajo kot sestavni element v več etimoloških osvetlitvah, bodo v elektronski izdaji slovarja zbrani posebej. Uporabniku se bo razdelek z etimološko osvetlitvijo odprl ob kliku.

psoslòvec [...] E *pes* + ...*slovec*

...**slòvec** [...] E < stcslov. ...*словѣць* iz *sloviti* 'govoriti'

V tiskani izdaji bodo ti elementi razloženi ob vsaki pojavitvi posebej:

psoslòvec [...] E ↑ *pes* + ...*slovec* < stcslov. ...*словѣць* iz *sloviti* 'govoriti'

Sestavljenke s tujimi predporskimi obrazili: v elektronski izdaji slovarja je uporabljena sklicevalna etimološka osvetlitev. Za elemente, ki niso samostojni, se pa ponavljajo v etimoloških osvetlitvah, velja, kot že povedano, da bodo v elektronski izdaji zbrani posebej. Uporabniku se bo razdelek z etimološko osvetlitvijo odprl ob kliku.

tránsmaščòbni [...] E *trans...* + *maščoben*

trans... [...] E ← lat. *trans* 'čez, nad'

V tiskani izdaji bodo ti elementi pomensko razloženi ob vsaki pojavitvi.

tránsmaščòbni [...] E iz lat. *trans* 'čez, nad' + ↑ *maščoben*

Pripombe nekaterih uporabnikov so se nanašale na to rešitev, vendar pa v konceptu novega slovarja ni predvideno, da bi bili nesamostojni elementi predstavljeni s posebnim slovarskim sestavkom.

Leksemi, ki so podedovani iz starejših jezikovnih plasti, imajo polne etimološke osvetlitve, ki segajo do izvora, vendar najgloblje do indoevropskega prajezika. Pri-tegne se gradivo iz sorodnih, najprej slovanskih, po potrebi tudi drugih indoevropskih jezikov, ki utemeljuje etimološko osvetlitev.

bik [...] E = cslov. *bykъ*, hrv., srb. *bik*, rus. *byk*, češ. *byk* < pslov. **bykъ* k *bučati* *Več ...*

Pri prevzetih leksemih navajamo tujejezično predlogo in sledimo njenemu razvoju skozi čas do izvornega pomena ali besedotvornega predhodnika, ki jo pojasnjuje.

dísk [...] E ← angl. *disc* ← lat. *discus* ← gr. *dískos* 'disk, kolut'

fúži [...] E ← it. *fusi*, prvotno mn. od *fuso* 'vreteno' < lat. *fūsus*

hospíc [...] E ← nem. *Hospiz* ← lat. *hospitium* 'prenočišče' iz *hospes* 'gost'

orígano [...] E ← it. *origano* < lat. *orīganum* ← gr. *orírganon*

pôfel [...] E ← bav. nem. *Pofel* ← jidiš *bovl* 'ničvredno blago, stara šara' < srvnem. *povel*, *bovel* 'nižji sloj ljudi, sodrga' ← stfrc. *pueble*, *poblo* 'ljudstvo' < lat. *populus*

V primerih, ko etimološka osvetlitev brez dodatnih podatkov ne bi bila dovolj za razumevanje nastanka leksema, so etimološki osvetlitvi dodana dodatna enciklopedična pojasnila.

magdalénica [...] E prenarejeno iz frc. *madeleine* po domnevni avtorici recepta *Madeleine Paulmier* (18. stol.)

rúkola [...] E ← ben. it. *rucola* iz *ruca* < lat. *ērūca* 'kodrasti ohrovt' in 'rukvica' < 'gosenica' zaradi kosmatega stebila

Predlog *po* se uporablja, če je beseda tvorjena iz lastnega imena. Pri tem za osebna lastna imena Slovencev ne navajamo posebej narodnosti, za tujce pa, razen v primerih, ko je ta razvidna iz sobesedila, kot je pri magdalénica.

cánkar [...] E po pisatelju *Ivanu Cankarju* (1876–1918), upodobljenem na bankovcu

kjótski [...] E po japonskem mestu *Kjoto*

úzi [...] E ← angl. *Uzi* po izraelskem inženirju *Uzielu Galu* (1923–2002) z vzdevkom *Uzi*

Za izdelke, blagovne znamke, linije izdelkov z lastnim imenom in podobno uporabljamo *po imenu*:

elánka [...] E po imenu tovarne *Elan*

monópoli [...] E po angl. imenu igre *Monopoly*, glej monopol

tviteráš [...] E po imenu omrežja *Twitter* iz angl. *twitter* 'čebljanje, čivkanje'

Enciklopedično pojasnilo dopolnjuje informacije, ki se nahajajo v razlagi leksema.

veselošólec [...] E po imenu tekmovanja *Vesela šola*

Ker so potrebne informacije podane že v razlagi (predvidoma: »kdor se udeležuje Vesele šole, osnovnošolskega tekmovanja v znanju«), dodatno enciklopedično pojasnilo ni potrebno.

Iz istega razloga tudi kratice domačega izvora nimajo etimološke osvetlitve, medtem ko so kratice tujega izvora etimološko osvetljene.

Plasti besedja s stališča motiviranosti (tvorjenosti v slovenščini):

- a) nemotivirano (*guru*) – sem spada tako podedovano kot prevzeto besedje,
- b) motivirano – tvorjenke (*gurujka*).

Etimološke osvetlitve nemotiviranega besedja so pretežno polne, etimološke osvetlitve motiviranega besedja pa pretežno sklicevalne.

V skupino besedja, ki je s sinhronega vidika nemotivirano, spada tako domače kot prevzeto besedje.

číst [...] E = stcslov. *čístъ*, hrv., srb. *číst*, rus. *čístyj*, češ. *čistý* < pslov. **čístъ* iz ide. korena **sk^heǵd-* 'čistiti tekočino, cediti'

gurú [...] E ← angl. *guru*, nem. *Guru* ← hindi *guru* < stind. *gurú-* 'učitelj' < 'pomemben, spoštovanja vreden' < 'težek'

V skupino motiviranega besedja spadajo leksemi, ki so v slovenščini nastali po kakem tvornem (živem) besedotvornem postopku.

gurújka [...] E guru

Pri pisanju etimoloških osvetlitev v *Slovarju novejšega besedja* so se najtežja vprašanja dotikala etimoloških osvetlitev besedja, ki ga posvajajo mnogi evropski in svetovni jeziki (*Wanderwörter*). Primerljive dileme se pojavljajo tudi pri etimoloških osvetlitvah nekaterih leksemov iz starejših plasti (prim. Klemenčič: 2010), skupno pa

jim je, da gre za primere, ko ni mogoče ugotoviti, po kateri poti je beseda prišla k nam oziroma ali je nastala že v sami slovenščini.

Besed iz oddaljenih jezikov praviloma nismo prevzeli neposredno. V delu besedja jezikovni znaki jasno kažejo, kateri jezik je bil neposredni dajalec za slovenščino:

- eskalíratí** [...] E ← nem. *eskalieren* ← angl. *escalate* iz frc. *escalier* 'stopnice' < lat. *scalaria* iz *scala* 'lestev', glej skala²
jojóba [...] E ← nem. *Jojoba* ← meh. špan. *jojoba* ← indijansko
kebáb [...] E ← nem. *Kebab*, skrajšano iz tur. *şiş kebab* 'ražnjič' iz *şiş* 'raženj' in *kebab* 'pečeno meso' ← arab. *kabāb* 'pečeno meso'
kontinuitéta: [...] E ← nem. *Kontinuität* ← lat. *continuitas* 'nepretrganost'

V mnogih primerih pa jezikovni znaki ne zadostujejo za določitev jezika posrednika:

- ávra** [...] E ← angl. *aura*, nem. *Aura* ← gr. *aúra* 'svež zrak, vetrič'
búrka [...] E ← angl. *burqa*, nem. *Burka* ← arab. *burķu*
gazébo [...] E ← angl., it., špan. *gazebo*, nejasnega izvora
kurkúma [...] E ← nem. *Kurkuma*, it., špan. *curcuma* ← arab. *kurkum* 'žafnan'
prána [...] E ← angl. *prana*, nem. *Prana* ← stind. *prāṇá-*, prvotno 'dih, sapa'
súmo [...] E ← angl. *sumo*, nem. *Sumo* ← jap. *sumo* iz *sumafu* 'tekmovati, boriti se'

Obravnava takšnih leksemov se od primera do primera razlikuje in vprašanja se odpirajo vsakič na novo. V idealnem primeru najdemo podatek, kje in kdaj se je beseda prvič pojavila. Včasih je mogoče ugotoviti celo, kdo je avtor besede. Vendar tudi ta podatek ne pove nujno zanesljivo, iz katerega vira ali po kateri poti je beseda prišla v slovenščino. Primer:

- orgón** [...] E ← nem. *Orgon*, glej org(azem) + (horm)on

Avtor te besede je avstrijski psihoanalitik Wilhelm Reich, ki se je pri delu močno naslanjal na dela Sigmunda Freuda. Leta 1942 je napisal knjigo z naslovom *Die Entdeckung des Orgons, Erster Teil: Die Funktion des Orgasmus*. V letih 1942 in 1948 je knjiga izšla v ZDA pod naslovom *The Discovery of the Orgone, Vol. 1: The Function of the Orgasm*. Leta 1954 so knjigo v ZDA prepovedali in izvode uničili. V Nemčiji je izšla 1969. Sredi 20. stoletja se je mnogo več ezoterične literature prevajalo v srbsčino in hrvaščino kot v slovenščino; leta 1977 je v Beogradu v srbskem prevodu izšla knjiga Jeana-Michela Palmiera *Vilhelm Rajh: Ogled o rođenju frojdomarksizma*. Ali je beseda v slovenščino prevzeta iz nemščine, angleščine ali iz srbsčine, je v tem trenutku nemogoče ugotoviti.

Ob pomanjkanju jezikovnih indicev sklepamo o neposrednem izvornem jeziku:

- a) glede na najverjetnejši čas prevzema v slovenščino. Starejše besede so bolj verjetno prevzete iz nemščine, mlajše iz angleščine, v začetku 19. stoletja moramo računati z neposrednim stikom s francoščino, v velikem delu 20. stoletja pa s srbskim ali hrvaškim jezikom;
- b) glede na pomen besede.

Računalniško besedje je skoraj zanesljivo iz (ameriške) angleščine. Podobno lahko sklepamo za pojme in pojave, ki so se najprej izpostavili v ameriškem kulturnem svetu:

pedofil [...] E ← angl. *pedophile*, nem. *Pädophiler*, frc. *pédophile* ← gr. *paidóphilos* 'kdor ljubi dečke, otroke' iz *pais* 'otrok, dete' + *phílos* 'prijatelj, ljubitelj'

Pojavljajo se različne nove tehnologije, poklici. Pri leksemu *forenzik* kaže jezikoslovje na večjo verjetnost, da je beseda iz nemščine, enciklopedično znanje pa govori bolj za angleščino:

forénzik [...] E ← nem. *Forensik(er)*, angl. *forensic (scientist)* 'forenzični (znanstvenik)', glej forenzika

Medicina: mlajša ko je beseda, bolj je verjetno, da je k nam prišla iz angleščine. Kadar je beseda novolatinska, pa navedemo le ta vir:

anevrízma [...] E ← nlat. *aneurysma* ← gr. *aneúrýsma* 'razširitev'

Izvor leksema, povezanega s politiko, je v nekaterih primerih vezan na specifičen geografski ali zgodovinski kontekst:

pòstsocialízem [...] E ← nem. *Postsozialismus*, glej post... + socializem

lustrácija [...] E ← češ. *lustrace* ← lat. *lūstrātio* 'očiščenje z žrtvami, spravna daritev' iz *lūstrāre* '(s spravno daritvijo) očistiti'

Najtežje dileme pa postavlja vprašanje, ali je neka beseda res prevzeta iz tujega jezika ali je nastala neodvisno iz elementov, ki so bili v slovenščino prevzeti že prej. Kako točno je nastal glagol *klonirati* – je bil prevzet iz nemškega glagola *klonieren*, je nastal po zgledu angleškega glagola *clone* (prim. *forvardirati*) ali je nastal v slovenščini iz samostalnika *klon* po istem postopku kot *šopingirati* ali *živcirati*? To so vprašanja, ki se vedno znova odpirajo; prim. *delfinarij*, *kristaloterapija*, *arabizem*, *futurolog* ...

Da lahko nek leksem nastane samostojno iz prevzetih elementov, kaže naslednji primer:

babyphone [...] E ← nem. *Babyfon* iz angl. *baby* 'dojenček' (glej baby) + *phone* 'telefon'

Angleščina take besede ne pozna, torej je nastala v nemščini in jo obravnavamo kot nemško.

V dvomu, torej v primerih, ko ni mogoče najti res prepričljivega dokaza za prevzem ali kalkiranje in obstaja možnost, da je beseda nastala v slovenščini, se bomo odločili, da je beseda slovenska. Primer: za besedo *mlekomat* lahko trdimo, da je najverjetneje nastala v slovenščini. Nemška beseda je *Frischmilchautomat*, francoska *machine à lait* in *distributeur de lait cru*. V angleščini najdemo *milk vending machine*, *milk dispenser* in *milk-o-matic*, beseda *milkomat* na internetu odpelje na strani, ki opisujejo slovenske in poljske mlekomate. Enako besedo – *mlekomat* – ima namreč tudi poljščina, kjer je najverjetneje nastala v enakem procesu kot v slovenščini. Če leksem najdemo tudi v drugih jezikih, to ne kaže nujno na prevzemanje. Slovenščina ima tudi *bankomat*, *igloamat*, kar potrjuje produktivnost morfema.

Kjer je beseda vidno prilagojena slovenščini, a najverjetneje prevzeta, uporabljamo *po zgledu*:

frangleščina [...] E po zgledu frc. *français* iz fran(cóščina) + (an)gléščina
végi [...] E po zgledu angl. *veggie* skrajšano iz vegetarijanec

Beseda *frangleščina* bi sicer lahko nastala samostojno v slovenščini, a je to zelo malo verjetno.

Tudi pri kalkih ali delnih kalkih uporabljamo *po zgledu*:

últrazvók [...] E po zgledu angl. *ultrasound*, nem. *Ultraschall* iz ultra... + zvok

Uporabniki in strokovna javnost so predlagali, da bi uvedli poseben znak v pomenu »prevzeto in prilagojeno« oziroma »prenarejeno iz«, vendar je velika večina prevzetih besed tako ali drugače prilagojena slovenščini (prim. *lustracija*), zato to dileme ne bi rešilo, le dodalo bi ji nove razsežnosti.

Pri pisanju etimoloških osvetlitev za *Slovar novejšega besedja* so se torej nekatera najtežje rešljiva vprašanja zastavljala pri etimoloških osvetlitvah tistih (prevzetih) besed, za katere ni mogoče zanesljivo ugotoviti, po kateri poti so prišle v slovenščino. Sprotno reševanje opisanih dilem predstavlja del etimologovega dela pri slovarju.

Bibliografija

- BEZLAJ, France, SNOJ, Marko, FURLAN, Metka, 1976–2007: *Etimološki slovar slovenskega jezika I–V*. SAZU, Inštitut za slovenski jezik. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- BIZJAK KONČAR, Aleksandra, SNOJ, Marko (ur.), 2012: *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- FURLAN, Metka, 2013: *Novi etimološki slovar slovenskega jezika: poskusni zvezek*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- GLIHA KOMAC, Nataša, JAKOP, Nataša, JEŽOVNIK, Janoš, KLEMENČIČ, Simona, KRVINA, Domen, LEDINEK, Nina, MIRTIČ, Tanja, PERDIH, Andrej, PETRIC, Špela, SNOJ, Marko, ŽELE, Andreja, 2015: Osnutek koncepta novega razlagalnega slovarja slovenskega knjižnega jezika. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. http://www.fran.si/179/novi-slovar-slovenskega-knjiznega-jezika/datoteke/Koncept_NoviSSKJ.pdf
- KLEMENČIČ, Simona, 2010: Besede iz drugih slovanskih jezikov v slovenščini. Vera Smole (ur.): *Slovanstvo v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. 46. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 22–26.
- KLEMENČIČ, Simona, 2014: Polne etimološke osvetlitve v novem slovarju. Irena Grahek, Simona Bergoč (ur.): *Novi slovar za 21. stoletje: e-zbornik s Posveta o novem slovarju slovenskega jezika na Ministrstvu za kulturo, 12. februar 2014*. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/slovenski_jezik/E_zbornik/12-_Simona_Kleme ncic_-Polne_etimoloske_osvetlitve.pdf
- SNOJ, Marko, ¹1997, ²2003: *Slovenski etimološki slovar*. Ljubljana: Modrijan.
- SNOJ, Marko, 2009: Etimološke osvetlitve v novem slovarju slovenskega jezika. Andrej Perdih (ur.): *Strokovni posvet o novem slovarju slovenskega jezika, 23. in 24. oktober 2008*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 83–87.